

1000-03

Masterplan 2004

Het andere dierenpark in Epe

Zodiac Zoos

In de oudheid waren de mensen zich ervan bewust zeer afhankelijk te zijn van de natuur. In het heelal huisden hun goden, die tussen hemel en aarde konden vliegen om rampen te voorkomen en problemen op te lossen. Ze hadden dus vaak vleugels. Duizenden jaren voor het begin van onze jaartelling werden in Egypte, Sumerië, Pacific, Mexico, maar ook in Europa, al 'goddelijke' dieren gebruikt, waarvan afleidingen nu nog zijn te herkennen. Elke god of godin had een karakteristiek die vaak gesymboliseerd werd door een opvallend aspect van een dier. De slang - die als nieuw uit zijn oude huid tevoorschijn komt - was het symbool van de wedergeboorte. Samen met de fallus of staf - symbool van de vruchtbaarheid - werd dit onze esculaap. Ook in de 21e eeuw zal deze dierensymboliek in astrologie, logo's, vlaggen, gezegden en gebruiken in alle culturen blijven bestaan.

Ook in onze tijden is Moeder Natuur zeer belangrijk en regelt ze alles graag zelf. Maar door beïnvloeding van de mens gaat er het een en ander mis. Duizenden planten- en diersoorten verdwijnen. Dit is niet alleen jammer, het is ook slecht voor ons milieu. De dierenparken van Zodiac Zoos proberen op bescheiden schaal toch wat diersoorten, die bijna zijn uitgestorven, te behouden met speciale fokprogramma's en aangepaste biotopen. We doen dit in samenwerking met andere dierenparken in heel Europa. Op deze wijze draagt Zodiac Zoos er toe bij dat we in de toekomst niet alleen nog maar omringd zijn met fabeldieren. Met het fabeldier van ons logo proberen we, net als in de oudheid, de bijzonderheden, schoonheid en het belang van dieren aan u te communiceren.

Inhoud

Omtrekken

Concept

Pangea Parc 4

Inleiding
Historie
Missie
Verplaatsing

Infrastructuur 7

Algemeen
Ruimtebeslag
Aanvoer en afvoer
Heuvels
Bekenstelsel
Energie
Parkeerpark

Implementatie 8

Algemeen
Natuurwaarden
Bodemonderzoek
Capaciteit
Mobiliteit
Parkeren
Landscape Immersion
Geluid
Stank
Ziekten
Calamiteiten
Afval
Personeel

Communicatie & Content 10

Algemeen
Public Relations
Promotie
Marketing
Edutainment
Educatie
Natuurbehoud

Financiën 11

15 Algemeen

16 Pangea Plaza

Algemeen
Aqua Veluwe Natura
Shopping
Boulevard
Theatron
Conservation Center
Kids Adventure

18 Dômes

Algemeen
Desert Night
Tropical Trail
Chrystal Creek
Butterfly Dôme

20 Parc

Algemeen
Mammoet
Tanganyika
Sapo
Maidan
Madagaskar
Amazon
Llano
Cuc Phuong
Outback

26 Kids County

Algemeen
Play Center
Aqua Splash
Kids Farm
Pony Rodeo
Zoo Olympics

27 De Werf

2 februari 2004

Drs. Peter S.R. Wolters
Gerrit Komen
Margo H. Lansink

Tekeningen

Pangea Plaza
Project Mammoet

Pangea

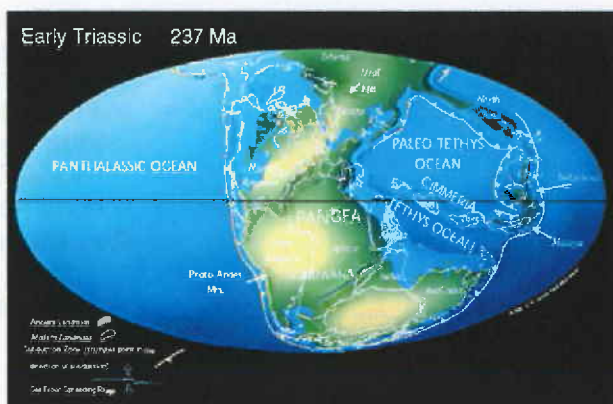
Pangea betekent 'alle landen' in het Grieks. En dat is precies wat het vroeger was, een enorme landmassa waarin alle continenten met elkaar in verbinding stonden. Maar 180 miljoen jaren geleden begon dit supercontinent langzaam uit elkaar te vallen. Door de eeuwen heen dreef Pangea steeds verder uiteen zodat de zeven continenten ontstonden.

De theorie dat de continenten zich in de loop der geschiedenis verplaatst zouden moeten hebben, is in 1912 ontwikkeld door Alfred Wegener. Pas in de jaren zestig werd deze revolutionaire theorie algemeen geaccepteerd.

Er zijn verschillende bewijzen voor het bestaan van Pangea te vinden. Ten eerste passen sommige continenten als puzzelstukjes in elkaar. Zo sluiten de kustlijnen van Zuid-Amerika en Afrika prima op elkaar aan. Ook lopen sommige bergketens door op verschillende continenten. Zoals de Appalachen van Noord-Amerika, die doorlopen in Scandinavië. De structuur van de bergen en de ouderdom is precies hetzelfde, terwijl een oceaan ze scheidt.

Ook fossielen van dezelfde dinosaurussen komen voor op verschillende continenten. Door deze fossielen kunnen we ook zien wanneer welke continenten van elkaar wegdreven. In het Jura dreven Noord-Amerika, Europa en Azië van Zuid-Amerika, Afrika, India, Australië en Antarctica. De twee continenten die hierdoor ontstonden, noemen we respectievelijk Laurasia en Gondwana. Heel langzaam dreven de continenten verder weg en ontwikkelden de dieren op de werelddelen zich apart van elkaar en pasten ze zich aan hun eigen omgeving aan.

Dat de continenten uit elkaar dreven en op elkaar botsten (zoals India op Azië is gebotst waardoor de Himalaya is ontstaan) komt, omdat de aarde niet een vaste bol is maar bestaat uit verschillende lagen die gedeeltelijk vloeibaar zijn. Sommige delen worden verwarmd door de kern van de aarde en hierdoor ontstaan stromingen. Zoals de warme lucht zich ook verplaatst ten opzichte van de koude lucht. Door deze verplaatsingen ontstaan er ook aardbevingen. De aarde is dus nog lang niet uitbewogen.

Omtrekken

Veluwe
ieder jaargetijde anders

Gemeente Epe

Pangea Parc

Inleiding

Dierenpark Wissel is sinds 1967 opengesteld voor publiek.

Dierenpark Wissel ligt vlakbij Epe op een mooi gedeelte van de Veluwe. Door het park slingert een beekje waardoor eilandjes en gebieden ontstaan die het domein zijn van vele bijzondere dieren. Het park heeft een natuurlijke uitstraling door de vele soorten bomen, struiken en planten. De levensader van het park is de Tongerense beek. Deze beek is al 464 jaar oud en werd gebruikt voor het winnen van waterkracht voor korenmolens, papiermolens en wasserijen. De bron (of spreng) van deze beek ligt in het Wisselse veen.

Dierenpark Wissel is lid van de Nederlandse Vereniging van Dierentuinen (NVD) en de European Association of Zoos and Aquaria (EAZA).

Dierenpark Wissel wil zich verplaatsen naar Vemde, een gebied tussen Epe en Heerde. De naam zal veranderd worden in "Pangea Parc".

De reden voor de verplaatsing is het feit dat Dierenpark Wissel zich op de huidige locatie moeilijk kan uitbreiden, waardoor de professionaliteit van het ondernemen in het gedrang komt.

Historie

In 1711 werd door een familie Jonker een boerderij gebouwd aan de Tongerense beek, die ontspringt in het landgoed Tongeren en uiteindelijk uitmondt in het Apeldoorns kanaal. Deze boerderij, die er nog staat, ligt tegen het dierenpark aan en was de enige woning in de directe omgeving in die tijd. De boerderij kreeg al snel een waterrad en molenstenen en kon zijn eigen koren malen. Tegen het einde van de 19^e eeuw ging deze boerderij-maalterij over in handen van de familie Overbosch.

In 1921 kwam het gebied in bezit van de heer J. Eshuis en de maalterij was inmiddels een chemische wasserij geworden met als handelsnaam "De Achterste Molen".

In 1953 volgde de heer F. Eshuis zijn vader op.

De heer en mevrouw Eshuis hielden erg veel van dieren en begonnen omstreeks 1955 allerlei diersoorten op hun terrein van ongeveer 2 ha te verzamelen.

Na verloop van tijd ontstonden er plannen om het inmiddels ontstane dierenpark open te stellen voor publiek. Op zaterdag 25 maart 1967 werd onder de naam "Dierenvreugd De Achterste Molen" het park voor bezoekers opengesteld.

In januari 1984 werd het park verkocht aan de heer J.Th. Wunderink. Aan het park veranderde niets en de bezoekersaantallen bleven jaarlijks op 35.000 steken. De naam van het park werd veranderd in "Dierenpark Wissel".

Op 1 februari 1994 werd het park overgenomen door Palmary Parcs b.v. te Warnsveld. De nieuwe eigenaar werd geconfronteerd met veel achterstallig onderhoud en een volledig achterhaalde bedrijfsvoering. Direct werd een renovatieplan ter hand genomen en werd gewerkt aan een nieuw concept. Ook de marketing werd professioneel opgezet! Door alle veranderingen en inspanningen komen op dit moment op jaarbasis 150.000 bezoekers naar het park.

In 1997 werd Dierenpark Wissel uitgenodigd om lid te worden van de Nederlandse Vereniging van Dierentuinen (NVD). Voor directie, staf en medewerkers van het park betekende dit een doorbraak en een erkenning dat het park kwalitatief op het niveau staat van de tien grote dierenparken in Nederland. Tevens werd het park lid van de European Association of Zoos and Aquaria (EAZA).

Om Dierenpark Wissel te kunnen uitbreiden heeft de directie bij het gemeentebestuur een masterplan 2000-2005 ingediend. De buurt reageerde echter dermate negatief, dat de directie besloot om de uitbreidingsplannen bij de gemeente in te trekken.

In januari 2001 is besloten om samen met de gemeente naar een nieuwe locatie te zoeken. Inmiddels is een geschikte locatie gevonden in de "Horsthoek" in de buurtgemeenschap "Vemde". Het is de bedoeling om op deze locatie een nieuw dierenpark te bouwen. "Pangea Parc" zal de nieuwe naam zijn van het park.

Luchtfoto locatie Pangea Parc

Missie

De missie van Pangea Parc is het ontwikkelen, beheren en promoten van een dierentuin met het doel om recreatie, educatie, natuurbehoud en wetenschap zodanig te laten beleven bij het publiek dat er bewustwording en respect ontstaat voor de belangrijkheid van flora en fauna. Tevens wordt meegewerkt aan het behoud en herstel van biodiversiteit.

recreatie

Het publiek op een ontspannende manier laten kennismaken met de vele aspecten van flora en fauna.

educatie

Het publiek op een ongedwongen en op een interactieve manier kennis laten vergaren over natuur, flora, fauna en milieu.

natuurbehoud

Een bijdrage leveren aan programma's tot bevordering van natuurbehoud en het participeren in natuurprojecten.

wetenschap

Het zich openstellen voor onderzoekprojecten.

Verplaatsing

Het verplaatsen van een dierenpark is geen gemakkelijke zaak. Het samenstellen van een draaiboek op basis van een militaire operatie, geeft voldoende armslag om de verplaatsing tot een goed eind te brengen.

Het nieuwe park zal in eerste instantie gereed gemaakt worden om de diercollectie van Dierenpark Wissel te kunnen huisvesten. Daarna wordt het park verder ontwikkeld tot een prachtig en bijzonder park met een bovenregionale uitstraling.

Op voorhand wordt een openbaar toegankelijk bezoekerscentrum en het gebied Mammoet toegevoegd, waarin het belang van de flora en fauna van de Veluwe en de IJsselvallei wordt vertaald.

Infrastructuur

Algemeen

Voor het vestigen van Pangea Parc is gekozen voor een gebied in Vemde, gelegen tussen Epe en Heerde.

Het is van groot belang om direct een plan te maken voor de infrastructuur, zodat er in de toekomst geen tekortkomingen te verwachten zijn.

Ingenieursbureau Oranjewoud te Deventer zal al in de ontwerpfase en eventueel in de ontwikkelingsfase een belangrijke rol kunnen spelen.

Ruimtebeslag

Het gaat om een gebied van ongeveer 18 hectare waarbij inbegrepen Natuurbad de Wijerd. Een belangrijk deel zal benut worden voor heuvels, taluds, geluidswallen en randbeplanting.

De benodigde grond wordt verworven van BBL en particulieren.

Aanvoer en afvoer

Vermoedelijk wordt het parkeerpark ontsloten vanuit de Heerderweg langs de A50. Hiervoor dienen nog wel gronden te worden aangekocht.

Heuvels

Er worden heuvels gemaakt om als geluidswal te dienen, maar ook om reliëf in het gebied te laten ontstaan.

De heuvels kunnen van licht vervuild slib worden gemaakt, of van overtollige grond van het Gelders Landschap. Hieruit mag een geldelijke opbrengst worden verwacht.

Bekenstelsel

Er kan in principe gerekend worden op medewerking van het Waterschap Veluwe om in het park een nieuw bekenstelsel aan te leggen.

Energie

Vanaf het begin zal er duidelijkheid dienen te zijn omtrent de capaciteit en transport van water, gas, elektra, cai, riolering, etc.

Parkeerpark

Het parkeerpark bestaat uit drie gedeelten. Een bestraat gedeelte met 200 plaatsen, een halfverhard gedeelte voor 250 plaatsen en een grasgedeelte dat goed is voor 450 plaatsen. Het grasland zal niet meer dan 30 dagen per jaar gebruikt worden. In totaal is er een capaciteit van 900 auto's en 30 autobussen. Hiernaast is er een fietsenstalling voor 250 fietsen en bromfietsen.

Het parkeerpark wordt zeer natuurlijk ingericht. Er is een vijver waar naar alle waarschijnlijkheid een beekje doorheen loopt. Er zijn schaduwbomen, bankjes en duidelijke informatieborden.

Het parkeerpark kan 250.000 tot 350.000 bezoekers verwerken per jaar.

Implementatie

Algemeen

Het inrichten van een dierenpark in Vemde heeft een aantal specifieke gevolgen die nader onderzocht dienen te worden om uiteindelijk tot een plan te komen met zo weinig mogelijk nadelige gevolgen.

Er zal ten aanzien van een aantal aspecten een M.E.R. worden opgesteld.

Natuurwaarden

Er dient een onderzoek te worden verricht naar de invloed van Pangea Parc op de natuurwaarden. Ook moet er bij eventueel verlies van natuurwaarden worden gekeken of er compensatie dient te komen.

Bodemonderzoek

In het gebied waar Pangea Parc zich wil vestigen zal een bodemonderzoek worden uitgevoerd.

Capaciteit

Pangea Parc wordt ontwikkeld voor ongeveer 250.000 bezoekers op jaarbasis.

100 dagen maximum 500

135 dagen maximum 1.000

20 dagen maximum 2.500

10 dagen maximum 3.500

De maximum capaciteit van het park ligt op ongeveer 4.500 bezoekers per dag.

Mobiliteit

De meeste bezoekers komen via de A50 naar het park.

Ook vanuit de richting Epe en de richting Heerde zullen bezoekers komen.

Er is wel wat extra druk op de Heerderweg te verwachten, maar dit zal geen problemen opleveren.

Parkeren

Er is meer dan voldoende ruimte voor parkeren, er is plaats voor:

- 30 autobussen
- 200 verharde plaatsen voor auto's
- 250 halfverharde plaatsen voor auto's
- 450 onverharde plaatsen voor auto's
- 250 plaatsen voor fietsen

Landscape Immersion

Pangea Parc zal een optimaal natuurlijk park worden, gebaseerd op Landscape Immersion, waarbij bezoekers en levende have ondergedompeld worden in een natuurlijke setting.

In de toekomst zal het gebied één grote groene oase zijn.

Ing. Anet Scholma-Lamberts van het bureau "Mien Ruys" uit Amsterdam zal als landschapsarchitecte haar creativiteit inzetten voor Pangea Parc.

Geluid

Het park zal 'last' hebben van het geluid van de A50. Deze problematiek mag niet worden onderschat en zal doeltreffend door middel van taluds, heuvels, geluidswallen en bebossing worden opgelost.

Ook de aan- en afvoerroute verdient bijzondere aandacht.

Stank

Geur-of stankoverlast zal er niet zijn, omdat de manier van om gaan met de exploitatie en afval dit zal voorkomen en omdat het management zich dat niet kan permitteren naar de bezoeker toe.

Ziekten

De dierenartsen komen éénmaal in de veertien dagen in het park voor een rondgang en daarnaast regelmatig voor individuele behandelingen. In een protocol is vastgelegd dat de dierenartsen preventieve maatregelen nemen om ziekten te voorkomen.

Calamiteiten

Er ontsnapt wel eens een dier! Er wordt wel eens een bezoeker onwel of een kind verwondt zich in de speeltuin! Er zou ook brand kunnen ontstaan! Een calamiteitenplan geeft aan hoe met zulke gebeurtenissen omgegaan dient te worden.

De werknemers zijn geïnstrueerd en er wordt geoefend.

Afval

Via de werf en het horecagedeelte ontstaan afvalstromen. Een afvalplan geeft de handelswijze en oplossingen aan.

In principe wordt al het afval, inclusief mest, afgevoerd.

Personeel

Het personeel zal met de verdere ontwikkeling van Pangea Parc worden uitgebreid.

- Fulltime: van 20 naar 35
- Parttime: van 10 naar 25
- Oproepkrachten : van 50 naar 80

Pangea Parc zal een belangrijk stuk werkgelegenheid creëren. Uiteindelijk zullen 150 personen werkzaam zijn in Pangea Parc.

Communicatie & Content

Algemeen

Deze belangrijke afdeling is gericht op het creëren van allerlei programma's, belevenissen en events in het park en deze samen met alle zaken die betrekking hebben op het dierenpark naar de bezoekers te communiceren.

Public relations

Vele redactionele stukken verschijnen jaarlijks in allerlei bladen. Door de maandelijkse persberichten reageren regelmatig radio en t.v. Internet is belangrijk:
www.pangeaparc.nl.

Promotie

De afdeling is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van steeds beter promotiemateriaal, zoals de Zodiac Circle, jaarberichten, promotiemappen, folders, brochures, etc.

Marketing

Er wordt zeer effectief aan marketing gedaan. Het is niet verstandig om 'het recept' uit de doeken te doen.

Edutainment

De afdeling Communicatie & Content is de bakermat van het edutainment en is druk met het bedenken van aantrekkelijke activiteiten om in het park te laten plaats vinden, zoals KidsPower, Kidsdays, Vlindermaand, Kunst in de Zoo, etc.

Educatie

Educatie krijgt een sterk accent en zal vertaald worden in lesprogramma's voor scholen en verenigingen. Nu worden er al zeker 500 informatiepakketten op jaarbasis verstuurd op aanvraag van kinderen die een spreekbeurt op school moeten houden.

Natuurbehoud

Uiteindelijk draait alles in de parken om natuurbehoud zowel in-situ als ex-situ. Er is een aparte instelling "Stichting Zodiac Nature Watch" die kleine natuurbeschermingsprojecten in binnen- en buitenland sponsort.

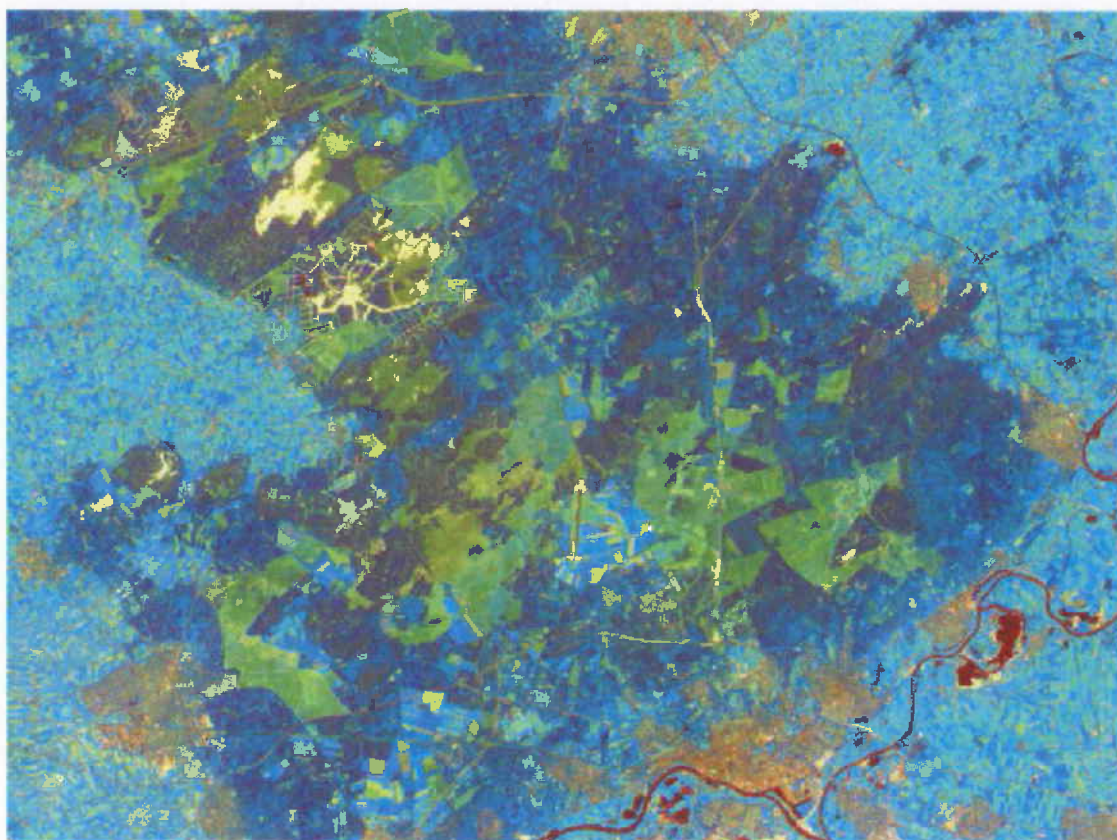
Financiën

Het is alleen haalbaar om Dierenpark Wissel te verplaatsen naar het gebied Vemde, indien er voldoende gelden ter beschikking worden gesteld vanuit allerlei subsidiemogelijkheden en bijdragen van de overheden. Als basis voor de verplaatsing zal de opbrengst van Dierenpark Wissel een zeer belangrijke factor zijn.

De rapportage omvat een totale ontwikkeling van Pangea Parc. De totale investeringen zullen € 16.000.000,- bedragen. Er is een aparte rapportage gemaakt met betrekking tot de investeringen.

In eerste instantie zal alleen geïnvesteerd worden in de verplaatsing van het huidige park, opdat het minimaal de huidige impact kan bewerkstelligen.

Alle bedragen genoemd in deze rapportage zijn in Euro's en exclusief btw (tenzij anders vermeld)

Luchtfoto Veluwe

Concept

Algemeen

Het concept van het park is gebaseerd op Pangea. Het supercontinent dat uit elkaar begon te drijven en zich uiteindelijk tot zeven continenten vormde.

De flora en fauna kwamen in verschillende klimaatzones terecht en evolueerden door de miljoenen jaren heen tot de biodiversiteit van heden.

Pangea Parc wil in de biotopen en presentaties in het park laten zien hoe deze biodiversiteit in de verschillende delen van de wereld zich heeft ontwikkeld en in deze tijd door allerlei oorzaken wordt bedreigd.

De diersoorten dienen als symbool voor hun leefgebied om zo de bezoekers de belangrijkheid van het natuurbehoud en het behoud en mogelijk herstel van biodiversiteit voor de toekomst mee te geven.

Zo ontstaan de biotopen in Pangea, met namen als Mammoet, Tanganyika, Sapo, Maidan, Madagaskar, Amazon, Llano, Cuc Phuong en Outback.

Het gebied Mammoet laat de flora en fauna van de Veluwe en de IJsselvallei zien. Hier zal een ooievaarsstation komen en diersoorten als reeën, dassen, vossen, otters, marter, bevers, uilen, etc.

In een aantal, in de toekomst te bouwen, kleine dômes kunnen tropische biotopen worden ondergebracht.

In het Conservation Center komt uitleg over allerlei aspecten van natuurbehoud en de stand van zaken en op welke manieren biodiversiteit kan worden behouden of hersteld. Bezoekers kunnen hier alles te weten komen over de verschillende aspecten van natuurbehoud en het gevoel ervaren en de emotie beleven dat men daadwerkelijk een bijdrage levert aan natuurbehoud.

Het park en de biotopen worden met het uitgangspunt van "Landscape Immersion" ontwikkeld. Deze onderdompeling in de natuur maakt het voor bezoekers spannend wanneer men op onverwachte momenten oog in oog staat met de dieren.

De ongeveer 125 diersoorten zullen voor een belangrijk deel deelnemen aan internationale fokprogramma's.

Het concept is afgestemd op families met kinderen tot 12 jaar.

Educatie en natuurbehoud krijgen de volle aandacht.

Afwisseling voor bezoekers wordt bereikt door het organiseren van allerlei activiteiten in het park, waardoor er wisselwerking ontstaat. Een kindertheater, een poppenkastvoorstelling, een grote speeltuin en voldoende horecamogelijkheden behoren tot de basisgedachte.

Pangea Plaza

Algemeen

Pangea Plaza is de entree en uitgang van het park. Ook zijn in de Plaza een aantal activiteiten ondergebracht, die een gezellig en ontspannen karakter hebben. Vanuit het parkeerpark kunnen bezoekers naar Pangea Plaza gaan om dagkaarten en abonnementen te kopen voor Pangea Parc. Ook reserveert men hier voor partijen etc.

Aqua Veluwa Natura

Het openbaar toegankelijk bezoekerscentrum Aqua Veluwa Natura is een initiatief en onderdeel van Pangea Parc en in het bijzonder van Pangea Plaza.

Pangea Parc heeft de missie zich niet alleen in te zetten ten behoeve van het behoud van uitheemse biodiversiteit, maar wil onder meer door middel van het bezoekerscentrum Aqua Veluwa Natura en het daarop qua inhoud aansluitende Mammoet ook de aandacht vestigen op het belang van de inheemse biodiversiteit en wel die in de directe regio.

Aqua Veluwa Natura, dat vrij toegankelijk is vanaf het parkeerpark en vanuit Pangea Plaza, vertelt de bezoeker van alles op het gebied van natuur, landschap, traditioneel landschapsgebruik en cultuurhistorie van de regio.

In Aqua Veluwa Natura zullen de volgende elementen een belangrijke rol spelen;

- het unieke van de Veluwe sprengen en beken en de daar aan verbonden natuurlijke landschappelijke en cultuurhistorische waarden
- beheer van landschap en water op de Veluwe en de IJsselvallei
- natuurontwikkelingsprojecten in de regio
- ecologische overgangszone Veluwe – IJsselvallei
- fauna en flora van de Veluwe
- streek en cultuurhistorie
- traditioneel landschapsgebruik
- milieu- en natuureducatie

Bezoekers kunnen Aqua Veluwa Natura als een streekinformatiecentrum gebruiken en vanaf deze locatie de Veluwe, maar net zo goed de schitterende IJsselvallei ontdekken. De afstand tussen het Centraal Veluws Natuurgebied en de IJssel is namelijk in het hele stroomgebied van de rivier, juist hier het kleinst.

Pangea Parc stelt organisaties voor natuurbeheer en –bescherming in Aqua Veluwa Natura in de gelegenheid hun belangrijke werk kenbaar te maken aan het publiek.

Shopping

Er is een uitgebreide souvenirwinkel.

Boulevard

Op de boulevard zijn verschillende horecafaciliteiten. Ook is er een wisselende expositie, een wintertuin en kunnen er aparte zaaltjes worden gereserveerd.

Theatron

Theatron kan dienen als o.a. theater, bioscoop, 3D-cinema, maar ook als kinderdisco of karaokeruimte. In deze zaal kunnen films en presentaties over de natuur en bezienswaardigheden in de regio bekeken worden. De zaal is daarnaast te benutten voor families en gezelschappen en leent zich ook uitstekend voor bedrijfspresentaties.

Conservation Center

Het Conservation Center geeft een 'outlook' in de wereld waar flora en fauna bedreigd worden. Sommige oorzaken zijn bekend, andere zijn verbazingwekkend. Wat zijn de inspanningen van welke organisaties om flora en fauna in de wereld te redden?

Dierentuinen hebben een speciale rol in het natuurbehoud, zowel voor de bedreigde dieren in de tuinen als voor de soortgenoten in het wild. Men krijgt inzicht in fokprogramma's van dierentuinen en het resultaat van al deze inspanningen voor nu en de toekomst.

In een 'breeding' worden jonge dieren getoond, soms kan zelfs een geboorte worden gevolgd.

Dieren kun je geen vragen stellen. Hoe komt een dierenarts de klachten van zieke dieren dan aan de weet? Kom er op interactieve wijze achter hoe de dierenarts zijn spreekuur houdt.

Kids Adventure

Kids Adventure is meer dan een overdekte speeltuin. De ruimte van 500 m² is speciaal ontworpen voor kinderen tot 12 jaar. Ze kunnen er ravotten zoals in een gewone speeltuin. Maar, op basis van opdrachten, kunnen de kinderen nog veel meer beleven. Allerlei speelactiviteiten in competitie verband en een scorelijst spelen hierbij een hoofdrol. En natuurlijk hebben ze geen last van slecht weer. Het totaal is thematisch verdisconteerd in een prachtig decor.

Ouders, grootouders en begeleiders kunnen vanaf het aansluitende terras meegenieten.

Ook activiteiten als ballonknopen, K'nex bouwen en schminken kunnen hier plaats vinden. Bovendien is er dan nog genoeg ruimte voor andere zaken zoals een ijscokar.

Dômes

Algemeen

Het is de bedoeling om een aantal dômes van elk ongeveer 1500 m² in de loop der tijd te realiseren. Het streven is om binnen enkele jaren in ieder geval de eerste dôme te ontwikkelen.

De dômes zijn belangrijk omdat zij tezamen met Pangea Plaza en Aqua Veluwe Natura een elkweer-accommodatie van ongeveer 9000 m² omvat waarin uiteindelijk een 30 diersoorten zijn ondergebracht en waar allerlei bezienswaardigheden en activiteiten zijn te zien en te beleven.

Met 'slecht' weer kan dit complex minimaal 4 uur bezoekers boeien.

In de ontwikkelingsfase ten behoeve van de verplaatsing worden in eerste instantie geen dômes ontwikkeld. De betrokken ruimte (ongeveer 8000m²) blijft gereserveerd en kan voorlopig als tuin worden ingericht.

Desert Night

Een dichte dôme van ongeveer 1500 m² waar constant de duisternis heerst. Geuren en geluiden maken de sfeer luguber.

Een aantal grote beweegbare Dino's brengt de tijd miljoenen jaren terug. Aan de hemel een flonkering van sterren.

Een patrouille pad van 200 meter. Ook over een moeilijk watertje, waaruit regelmatig een monster opduikt.

Dieren

Aardvarken
Nachtreiger
Uil
Calago (bushbaby's)
Roijsaartbeertje
Nachtvliinder
Opossum

Vleermuis
Woestijnvos
Duiker
Palmroller
Armadillo
Pangolin

Tropical Trail

Een dichte dôme van 1500 m² met een uitbundige tropische begroeiing, met een slingerend pad, bruggetjes over beekjes en watertjes, waar bezoeker zich in een spannende bush waden.

Geluid en geuren overheersen en geven een exotisch cachet.

Dieren

Kolibri
Kameleon
Dwergzijdeaapje
Lori van de blauwe bergen
Vlinders

Anaconda
Bladsnijdermier
Koi karper
Zeepaardje

Crystal Creek

Een dôme van 1500 m² in de sfeer van Florida en speciaal het gebied bij Crystal River.

Hier woonden de Seminola indianen en zocht de Spaanse avonturier Ponce de Léon naar de bronnen van de eeuwige jeugd.

Crystal Creek heeft twee belangrijke accenten. Een gebied met alligators en zeekoeien. Bij de zeekoeien mag men komen strelen, voeren etc.

De subtropische vegetatie is overweldigend en geurt heerlijk.

Dieren

Zeekoe

Alligators

Zaagvis

Kardinaalvogel

Grijze eekhoorn

Monarch vlinder

Opossum

Catfish

Butterfly Dôme

U bent in de grootse overdekte vlindertuin van Europa: de Butterfly Dôme. U dwaalt door een exotische, weelderige begroeiing met watertjes en watervalletjes, over kronkelende paden, waarbij een emotionele binding met de biodiversiteit ontstaat. Allerlei vlinders uit tropische biotopen fladderen om u heen. Bladsnijdermieren knippen hun rondjes. In vijver zwemmen vissen. Op een tak rust een leguaan en een kameleon tovert met de kleuren van zijn omgeving. Kolibri's en suikervogeltjes houden zich uitsluitend bezig met de zoete dingen van het leven.

Als u rustig gaat zitten bij één van de pergola's ziet u misschien de dwergzijdeaapjes of zelfs slangen die hun prooi beloeren. Het is een feest om in deze paradijselijke omgeving vol kleur en fleur te vertoeven.

In het hart van de vlindertuin, hoor je de schrille kreten van het oerwoud.

Regenboogparkieten en lori's van de blauwe bergen vertoeven in een natuurlijke biotoop. Kinderen kunnen de vogels lokken met een nectarpotje en ze zo van heel dichtbij zien. Hier fladderen nog meer vlinders in spectaculaire kleuren.

Parc

Algemeen

In het park zullen een aantal biotopen worden ingericht. Afhankelijk van de ontwikkeling van de groei in bezoekersstromen worden de biotopen gerealiseerd.

In eerste instantie worden er biotopen gemaakt waardoor de levende have van Dierenpark Wissel kan worden ondergebracht. Dit zullen de gebieden Mammoet, Tanganyika, Sapo, Maidan, Madagaskar, Amazon, Llano, Cuc Phuong en Outback zijn. Mammoet met de flora en fauna van de Veluwe en IJsselvallei komen er in ieder geval direct bij, evenals een heemtuin, kinderboerderij en speeltuin.

Een belangrijke ontwikkeling van het park zal de nieuw te realiseren beek zijn. Immers om de intimiteit en kleinschaligheid van Dierenpark Wissel te vertalen zal het nodig zijn om in een bepaald gebied allerlei eilanden verbonden met bruggetjes over een stromende beek te realiseren.

Mammoet

Flora en fauna van de Veluwe en IJsselvallei

Mammoet is als onderdeel van Pangea Parc de vertaling van de inheemse biodiversiteit van de Veluwe en de IJsselvallei. In het gebied van zo'n 1 hectare groot ontdekt men de bossen van de Veluwe, maar ook de prachtige uiterwaarden van de IJssel. Anders dan op de Veluwe zelf, waar de dieren zich meestal terug getrokken hebben in, voor het publiek afgesloten rustgebieden, staat men hier wel oog in oog met dassen, vossen steenmarters, eekhoorns, herten en wilde zwijnen. Ook tal van vogels zoals bijvoorbeeld uilen, korhoenders en raven ziet men hier in natuurgetrouwe biotopen.

De beplanting van Mammoet die vooral bestaat uit inheemse soorten, weerspiegelen de Veluwe en IJsselvallei. In het Veluwe gedeelte vindt men dennen- en loofhoutbos en heide, in het overgangsgebied weideland met knotwilgen en meidoornhaagjes en in het IJsselgebied veel wilgen en uiterwaarden vegetatie.

De IJssel vindt men in Mammoet als een meanderend riviertje terug. Rond dit riviertje ziet men de typische bewoners van het rivierengebied: ganzen en weidevogels als Kievit, scholekster, tureluur en grutto, maar ook aalscholvers en ooievaars bevolken de IJsselvallei. Mammoet vertelt ook het verhaal van de dieren die eens in het gebied voorkwamen en nu uitgestorven zijn, zoals bijvoorbeeld de mammoet, het reuzenhert, de wolharige

neushoorn en de sabeltand tijger. Verder zullen in het gebied verdwenen dieren te zien zijn zoals de bever en de Europese otter en zal er aandacht worden besteed aan hun herintroductie. Kortom in Mammoet staan de biodiversiteit en het landschap van de Veluwe en de IJsselvallei centraal. Vanuit het parkgedeelte Mammoet heeft men toegang tot het bezoekerscentrum Aqua Veluwe Natura. Organisaties op het gebied van natuurbeheer en bescherming, waterbeheer en landbouw brengen het publiek hier in aanraking met hun bemoeienissen in het gebied en tal van wetenswaardigheden over de regio.

Heemtuin

Het parkgedeelte "De Heemtuin" vormt een overgangsgedeelte van het inheemse dierentuingedeelte Mammoet naar het exotische dierentuingedeelte. De beplantingen in de heemtuin hebben een overwegend inheems karakter.

In De Heemtuin komen de bezoekers onder meer in aanraking met het traditionele landgebruik van de regio. Schapen bijvoorbeeld hebben een belangrijke rol gespeeld in de landbouwontwikkeling van de Veluwe. De in de schaapskooi opgepotte mest was lange tijd de enige vorm van bemesting die mogelijk was op de arme grond. De schapen die op de (door begrazing) weidse velden werden geweid hebben lange tijd de aanblik van het landschap bepaald. Het houden van bijen voor honing en was is uiteraard nauw verbonden met de aanwezigheid van de heide en kan door middel van een bijenstal worden vertaald in de heemtuin. De kleine zelfvoorzienende boerengemeenschappen gebruikten de natuur optimaal. Hout, van in de omgeving voorkomende boomsoorten zoals eik, es en wilg, werd gebruikt voor brandstof en als bouw materiaal voor het bouwen van de eenvoudige huisjes en erfafscheidingen. Ook vormt dit hout tot op heden het uitgangsmateriaal voor het maken van gereedschappen en gebruiksvoorwerpen. De in het verleden door boeren aangeplante bomen en bosjes (boerengerief) vormen nu belangrijke landschapselementen die gelukkig voor het nageslacht bewaard worden door goed beheer en adequate bescherming. Doordat deze bomen en bosjes in het landschap vaak met elkaar verbonden zijn vormen ze belangrijke ecologische verbindingen en zijn ze onmiskenbare schakels in de biodiversiteit van de Veluwe en IJsselvallei.

Naast het boerengerief is er in de heemtuin ook volop aandacht voor 'oude soorten' vruchtbomen, voedselgewassen en geneeskrachtige inheemse kruiden die werden gekweekt. Naast het telen van allerlei gebruiksgewassen in een moestuin zien we aan het eind van de middeleeuwen ook het ontstaan van de kleine erftuin met bloeiende planten en heesters. Deze eenvoudige siertuin deed even de harde werkelijkheid van het bestaan van alle dag vergeten.

Sinds de middeleeuwen is ook het gebruik van de op de Veluwe aanwezige grondwatervoorraad van wezenlijk belang geweest voor de ontwikkeling van het boerenbedrijf en het ontstaan van industriële activiteit in de vorm van papier- en korenmolens. In de late middeleeuwen werden hiertoe zelfs hele bekenstelsels aangelegd. Deze bekenstelsels behoren vandaag de dag tot ons cultuurhistorisch erfgoed. Een beekloop met een watermolen kan als onderdeel van de heemtuin in de planvorming worden opgenomen. De aangelegde beken schiepen hun eigen bijzondere ecosysteem met planten en dieren die alleen voorkomen in de buurt van helder en fris stromend water.

Vlinder Vallei

Aansluitend op de heemtuin komt men in een heuvelachtig gebied. Hier zal een grote vlindertuin worden gerealiseerd. De bekendste vlinderstruik, de Buddleia, zal in tal van variëteiten en in grote aantallen aangeplant worden. Deze echte nectarplant heeft een enorme aantrekkingskracht op inheemse vlinders waarvan er dan ook, gedurende het seizoen, vele duizenden te zien zullen zijn.

De Vlinder Vallei is verder aangeplant met vele andere soorten drachtplanten voor vlinders. Hierdoor is het een kleur- en geurrijk parkgedeelte dat voor plantenliefhebbers ook zeer de moeite waard is. Door middel van educatieve borden zal de bezoeker van alles te weten te komen over inheemse vlinders en hun levenswijze. Ook zal er de nodige aandacht zijn voor met uitsterven bedreigde vlindersoorten. De Vlinder Vallei is een samenwerkingsproject van Pangea Parc en De Vlinderstichting.

Tanganyika

Het 'oude' Oost-Afrika; uit de tijd van Out of Afrika. Het gebied van de Grzimeks en Hugo van Lawick en de vangstations van Hagenbeck en Ruhe.

De film Hatari geeft een beeld van deze tijd. Voor ons ook bekende namen zijn: de Masai, Ngorongoro, de Serengeti, het Tsavo- en Victoriameer. Arusha is de nostalgische hoofdstad.

Dieren

Giraf
Cheetah
Zebra
Thomson gazelle
Gnoe
Krokodil
Maraboe
Kori trap
Kroonkraanvogel

Sitatinga
Struisvogel
Schoenbek ooievaar
Grondneushoornvogel
Mangabey (Sana)
Weervogel
Victoria baars
Dama gazelle
Giraffe gazelle

Sapo

Totaal onbekend is het nationaal park Sapo in Liberia.

De rivier de Sapo die hier doorheen meandert, heeft vele zijriviertjes, rietvelden en zandbanken.

Dit is het gebied van de dwergnijlpaarden en duikers.

Dieren

Dwergnijlpaard
Maxwell-duiker
Jentink-duiker
Zebraduiker
Dwergbokje
Ooievaar
Lepelaar
Ibis

Hamerkopvogel
Chimpansee
Mangabey
Mona Meerkat
Bongo
Honingdas
Toeraco
Palmgier

Maidan

Graslanden zijn de voornaamste leefgebieden in de wereld. Zo zijn er bijvoorbeeld de savannen in Afrika, de steppen in de Oekraïne, de pampa's in Amerika en de maidans in Azië. Ze vormen het woongebied voor de meest uiteenlopende diersoorten, zoals olifanten, bizon, herten, antilopen en de roofdieren die op hen jagen.

Ook leven er tienduizenden kleinere, maar even belangrijke dieren, zoals knaagdieren, insecteneters, reptielen en vogels. Hoewel deze graslanden samen met deze dieren één van de belangrijkste natuurlijke leefgemeenschappen op aarde vormen, worden ze door landbouw en veehouderij bedreigd. De bodem verarmt en steeds meer graslanden veranderen in woestijn. Ook de dieren kunnen hier dan niet meer leven.

Grote delen van Azië bestaan nog uit stukken grasland die overgaan in loofbos of regenwoud. Vaak liggen er ook meren, moerassen of kleine bossen in. Dit maakt het voor de daar levende dieren mogelijk om deze verschillende landschappen te bezoeken. Zo kunnen ze profiteren van de beschutting van de bossen, de afkoeling van een meer of het moeras en het voedsel op de graslanden. Ook op de Maidan in Pangea Parc leven verschillende diersoorten samen. Ieder soort kiest hier de plek waar hij zich het best thuis voelt.

Dieren

Axis
Indische antilope
Sika-hert
Cheetah
Neushoornvogel

Ooievaar
Gaper
Jufferkraanvogel
Strepengans

Madagaskar

Madagaskar is een groot eiland ten zuidoosten van Afrika. Door zijn afgelegen ligging van Afrika is hier een hele specifieke en afwijkende flora en fauna ontstaan. Het is een land van lemuren en kameleons.

De zeelui vonden het vroeger een 'eng' eiland. Al die vreemde schepsels (lemuren) die zo vanuit de verte op mensen loeren.

Dieren

Lemuren
Kameleon
Fossa
Tenrec

Vliegende hond
Mangoest
Ibis
Pelikaan

Amazon

In het stroomgebied van de Amazone ligt een nog onbekende wereld. Indianenstammen zijn onontdekt of laten zich niet zien. Steeds worden er nieuwe planten en diersoorten gevonden.

In en langs de rivier zijn duizenden eilanden en eilandjes ontstaan. Door de geïsoleerdheid is er een enorme biodiversiteit ontstaan.

Voor al allerlei kleine aapjes hebben zich in de loop der eeuwen, in allerlei kleurslagen, apart ontwikkeld. Pangea Parc zal deze biodiversiteit in de collectie dwergaapjes tonen. Deze collectie zal de grootste ter wereld zijn.

Dieren

Klauwaapjes
Slingeraapjes
Wolaap
Tapir
Ara
Reuzenotter

Pekari
Bush dog
Jaguarundi
Ibis
Parinha

Llano

Het "Orinoco Basin" in Zuid-Amerika ligt voor een deel in Bolivia, Peru, Colombia en Venezuela en is groter dan de staat Texas. Dit gebied wordt "Los Llanos" genoemd wat betekent uitgestrekte savanne.

Er zijn twee seizoenen; een droge en natte.

In Llano leven meer dan 80 soorten zoogdieren en meer dan 300 soorten vogels.

Dieren

Tapir
Reuzenmiereneter
Capibara
Pekari
Eekhoorn
Skunk
Das
Ocelot

Capucijn
Ibis
Ara
Jabiru
Orinoco gans
Hoatzin
Anaconda
Reuzenotter

Cuc Phuong

Cuc Phuong is een nationaal park in Vietnam ongeveer 120 km ten zuiden van Hanoi.

Het park is 220 km² groot en bestaat uit verschillende landschappen.

In Cuc Phuong leven 300 vogelsoorten, 50 soorten reptielen en 90 soorten zoogdieren.

Dieren

Gibbon
Langoer
Neusaap
Sika-hert
Kantjil
Muntjak
Binturong
Slanke Lori

Plompe Lori
Bantens
Maleise beer
Sarus kraanvogel
Neushoornvogel
Dwergklauwotter
Pelikaan

Outback

Het oneindige binnenland van Australië, waar je na uren rijden nog niemand tegenkomt. Het gebied wordt nog steeds verlatener, niemand wil hier wonen.

Het is het leefgebied van de Aboriginals. In Outback wordt in een Australisch paviljoen verteld over Dreamtime en kun je spelen op de Digeridoe. Ook kunnen allerlei muurtekeningen worden bekeken. Boemerangdemonstraties kunnen hier worden gegeven.

Flying Doctors en Waltzing Matilde krijgen aandacht.

Dieren

Koala
Wombat
Vogelbekdier
Emoe
Kookaburra
Bennet kangoeroe
Grote rode kangoeroe

Boomkangoeroe
Moeraswallabie
Rotskangoeroe
Wallaroe
Opossum
Kraanvogel
Casuaris

Kroonduif
Hoendergans
Ekstergans
Ibis
Kaketoe
Ooievaar
Lori

Kids County

Algemeen

Voor kinderen tot 12 jaar wordt een aantrekkelijk interactief gebied ontwikkeld. In eerste instantie zullen bij de verplaatsing de kinderboerderij, speeltuin en theater betrokken zijn. Er is voldoende ruimte gereserveerd om in de loop der jaren het gebied met andere items uit te breiden.

Play Center

Hier komt de speeltuin met speelelementen gebaseerd op dieren. Ook komt hier het kindertheater. Het is de bedoeling om een eigen Magic Zoo Show te ontwikkelen. Poppenkast, dierenbingo, schminken, ballonknopen, etc., zijn een onderdeel van Play Center

Aqua Splash

Natuurbad De Wijerd wordt omgebouwd tot een waterspeeltuin waarin jong en oud zich met warm weer kan vermaken.

Kids Farm

Een uitgebreide kinderboerderij waar kinderen dieren kunnen aanraken, aaien en knuffelen.

Pony Rodeo

Een ranch met pony's waar kinderen deze kunnen verzorgen en berijden.

Zoo Olympics

Een sportief gebeuren waar kinderen en hun vaders en moeders zich kunnen meten met de cheetah's, de knaagdieren etc.

Er wordt een Zoo Book of Records bijgehouden dat ook op internet zal staan.

De Werf

"De Werf", het niet voor publiek toegankelijke dienstencentrum van Pangea Parc biedt ruimte aan;

werkplaats technische dienst

gereedschap
elektrische machines
werkbank, bankschroef, etc,
voorraad kleine hulpmaterialen: spijkers, schroeven, etc.
beperkte opslag verf

overdekte opslag technische dienst

stalling landbouwwerktuigen
voorraad groot materiaal: palen en balken, plaatwerk, planken, etc.
gaas en hekwerken
beperkte opslag brandstof

overdekte opslag tuindienst

tuingereedschap
slangenwagens en pompen
potgrond, turf en mest in zakken
voorraad plantgoed

personeelskantine c/q managementkantoor

keuken
wc en douche gelegenheid
eigenlijke kantine
kantoor

fourage

keuken t.b.v. bereiding dierenvoer
koel- en diepvriescellen
opslag voer

overdekte opslag dierenverzorging

hooi en stro
voedselgewassen
inrichtingsmaterialen verblijven
nachtverblijven en transportkisten

veterinaire ruimte

behandelkamer dierenarts
quarantaine
broedmachine en opfokruimten

opslag natuurlijke materialen

inrichtingsmaterialen biotopen
nestmateriaal
zand en grind
plantmateriaal
afval (wordt uitbesteed)

afzetcontainer

bouw- sloopafval

gemengd afval

mest en tuin afval

voor gescheiden afvalverzameling

rolcontainers t.b.v gescheiden afval verwerking

papier

plastic

gemengd

De werf is slechts toegankelijk voor personeel en leveranciers en heeft een eigen ingang en aanvoerroute. De werf beschikt over een kleine parkeerplaats en fietsenstalling voor het personeel.

Erik van Vliet/ Variant 110902
Schaal 1: 400

Schaal 1: 400

VOLIERE'S

Zodiac Zoos bv

Geesinkweg 8
7231 RE Warnsveld
Telefoon 0575-57 22 04
Fax 0575-52 93 49
E-mail: zodiaczoos@zodiaczoos.nl
Internet: www.zodiaczoos.nl

Dierenpark Wissel

Woesterbergweg 2b
8162 RD Epe
Telefoon 0578-61 31 06
Fax 0578-61 32 46
E-mail: wisselzoo@zodiaczoos.nl
Internet: www.wisselzoo.nl

Zoo Parc Overloon

Slevensbeekseweg 19-21
5825 JB Overloon
Telefoon 0478-64 00 46
Fax 0478-64 03 07
E-mail: overloonzoo@zodiaczoos.nl
Internet: www.overloonzoo.nl

Aqua Zoo Friesland

De Groene ster 2
8926 XE Leeuwarden
Telefoon 0511-43 12 14
Fax 0511-43 12 60
E-mail: frieslandzoo@zodiaczoos.nl
Internet: www.frieslandzoo.nl

